

The Usage of Loanwords in Spoken Persian

Vol. 13, No. 2, Tome 68
pp. 435-467
May & June 2022

Fariba Ghatreh^{1*} , Nasrin Kheradmand² , & Badri Sadat Seyed Jalali³

Abstract

Loan words, as one of the consequences of language contacts, can be widely used by native language speakers. The expansion of loanwords varies depending on many linguistic and non-linguistic factors. The present study, based on a descriptive-analytical method, aims to investigate the usage of loanwords in spoken Persian from three different perspectives: semantics, pragmatics, and sociolinguistics. For this purpose, 600 minutes of spoken Persian corpus of Al-Zahra University, including 14000 sentences in Persian for 100 different situations and subjects, used by 240 female speakers and 80 male speakers, have been extracted and studied according to loanwords' "semantic fields", "abstraction and non-abstraction", and "usage frequency" as well as two sociolinguistics variables ("motivation" and "gender" of the speakers). The results of comparing the variety of loanwords and their usage frequency in different semantic fields show that the highest frequency of use belongs to the semantic fields of basic actions and technology, language and speech, and social and political relations. Moreover, research data indicate that loanwords are more related to abstract concepts and phenomena comparing to concrete ones. The research results, from the sociolinguistic view, also reveal that more women than men use loanwords with a common Persian equivalent. "Filling communication gaps in recipient language" and "social, cultural, political and scientific credibility of donor language" are the most important motivations for Persian speakers to use loanwords in their speech.

Keywords: Loanword, Lexical borrowing, Semantic fields, Corpus of spoken Persian language

Received: 20 August 2020
Received in revised form: 23 October 2020
Accepted: 17 November 2020

1. Corresponding author: Associate Professor, Department of Linguistics, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran; *Email: f.ghatreh@alzahra.ac.ir*,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6146-1180>
2. Ph.D. Candidate in Linguistics, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran;
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7090-8012>
3. Ph.D. in Linguistics, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran;
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6621-6566>

1. Introduction

Following the contact and exchange between human societies, due to social, economic, historical, geographical, political, and cultural reasons, their languages influence each other and undergo changes. One of the remarkable instances of these interlinguistic changes is the emergence of loanwords which can be widely used in spoken speech. Today, as a result of the expansion of the mass media and the advancement of science and technology, we are witnessing the increasing use of loanwords in spoken Persian, which might have adverse consequences for our language over time.

The usage of loanwords is not limited to a specific context or field of language. Speakers of each language may use different loanwords in their everyday speech, depending on their individual and social needs or motivations. The current study aims to investigate the usage of loanwords in the spoken Persian from three perspectives: semantics, pragmatics, and sociolinguistics.

Thus, the following research questions are raised:

1. Which semantic fields of loanwords have the highest frequencies in spoken Persian?
2. Are loadwords more related to abstract or concrete concepts?
3. Regarding the gender of speakers, which group mostly uses loanwords with a common Persian equivalent?
4. What are the most important motivations for the use of loanwords by Persian speakers?

2. Literature Review

Since the present study deals with the use of loanwords in the spoken variety of Persian, the literature review is presented into two subheadings:

A) Linguistic and sociological studies about loanwords, including Robins (1964), Sapir (1970) and Haspelmath (2009).

B) Corpus-based studies of Persian language, including Sharafi (2000), Mehryar (2003), Sattari (2009), Ketabi et al. (2010), Kargozari & Tafazzoli (2012), Mohammadi & Abdotajedini (2013).

A small number of the mentioned studies have been devoted to the investigation of spoken Persian and the majority of researchers have studied loanwords in written literature. Moreover, in those limited number of works on spoken Persian, the researchers have explored controlled data, mostly recorded radio and television programs, which are far from normal speech. Thus, as can be seen, this is the first time that the facts of spoken Persian have been studied in terms of the usage of loanwords.

3. Methodology

To answer the aforementioned research questions, based on a descriptive-analytical method, the usage of loanwords in spoken Persian was analyzed from three perspectives: semantics, pragmatics, and sociolinguistics. For this purpose, 600 minutes of spoken Persian corpus of Al-Zahra University, including 14000 sentences in Persian for 100 different situations and subjects, used by 240 female speakers and 80 male speakers, have been extracted and studied according to loanwords' "semantic fields", "abstraction and non-abstraction", and "usage frequency" as well as two sociolinguistics variables ("motivation" and "gender" of the speakers).

The corpus of this study, being prepared in the Linguistics Department of Al-Zahra University, is the first and currently the only corpus of natural speech for spoken Persian recorded in various social situations. One of the most important features of this corpus is that, unlike other controlled databases, here the researchers have access to natural speech of native speakers. Since the participants are not aware of this fact that their words are

being recorded, the results and findings can reveal facts of nature speech and consequently are less biased. There is no need to mention that all privacy concerns have been observed during data collection.

4. Results

The results of comparing the variety of loanwords and their usage frequency in different semantic fields show that the highest frequency of use belongs to the semantic fields of basic actions and technology, language and speech, and social and political relations. Moreover, research data indicate that loanwords are more related to abstract concepts and phenomena comparing to concrete ones. The research results, from the sociolinguistic view, also reveal that more women than men use loanwords with a common Persian equivalent. “Filling communication gaps in recipient language” and “social, cultural, political and scientific credibility of donor language” are the most important motivations for Persian speakers to use loanwords in their speech.

List 1:

loan words of the corpus

update, upload, application, atom, autobahn (freeway), autobus (bus), add, Adams (chewing gum), address, adrenaline, eau de Cologne (perfume), art brush, agency, SMS, ascenseur (elevator), spray, sport, speaking, spin, strategy, stress, story, astigmat (astigmatism), screen shot, skill, skill worker, slide, off, UK band (brand new), active, expire, express, expression, aklil (glitter), équipe (group), alarm, album, alzheimer's, ampoule, amphitheater, energy, Angry Birds, online, optic, average, urgence (emergency), origin, OK, Oh Yeah!, idea, ideal, immigration, email, intranet, internet, Internet Explorer, entry, battery, bascule (scale), baguette, band, ...

List 2:

Derived, compound, and Derived-compound words containing a non-Persian element

Atomi (Atomic), energy darmani (energy therapy), ba-class (high-class), Buddayi (Buddhist), post-e- electronic (e-mail), pomp-e-benzon (gas station), testi (by test), telephoni (by telephone), randomi (randomly), size-bandi (sizing), miyan term (midterm), ...

5. Conclusion

One of the most frequent linguistic consequences of language contacts is the emergence of loanwords. There are two main motivations for using loanwords: “filling communication gaps in recipient language” and “social, cultural, political and scientific credibility of donor language”. The results of data analysis show that, regarding the gender of participants, women tend to use more loanwords with common Persian equivalents than men.

Men mostly use those loanwords which are often common words in Persian and don't seem strange, and a small percentage of their loanwords are non-common and have a typical Persian equivalence; However, this percentage is higher for female participants. In other words, in most cases, men's purpose of using loanwords is to “fill communication gaps in recipient language” and women's motivation is “the social, cultural, political and scientific credibility of donor language”.

دوماهنامه بین‌المللی

۱۳، ش ۲ (پیاپی ۶۸)، خرداد و تیر ۱۴۰۱، صص ۴۳۵-۴۶۷

مقاله پژوهشی

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.23223081.1401.0.0.40.2>

بررسی کاربرد وام‌واژه‌ها در گونه گفتاری زبان فارسی

فریبا قطره^۱، نسرين خردمند^۲، بدری‌السادات سیدجلالی^۳

۱. دانشیار گروه زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

۲. دانشجوی دکتری زبان‌شناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

۳. دکتری زبان‌شناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۸/۲۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۳۰

چکیده

وام‌واژه‌ها که از برخورد دو جامعه زبانی متولد می‌شوند، می‌توانند کاربردهای گسترده‌ای در گفتار بومیان یک زبان پیدا کنند. گسترش کاربرد وام‌واژه‌ها بسته به عوامل گوناگون زبانی و غیرزبانی متفاوت است. پژوهش حاضر بر آن است تا بر مبنای روشی تحلیلی - توصیفی کاربرد وام‌واژه‌ها در گونه گفتاری زبان فارسی را از سه منظر معنایی، کاربردشناختی و جامعه‌شناختی بررسی کند. بدین منظور ۶۰۰ دقیقه از پیکره گفتاری فارسی دانشگاه الزهراء (س)، شامل ۱۴۰۰۰ جمله به زبان فارسی در ۱۰۰ موقعیت و موضوع مختلف که توسط ۲۴۰ گویشور زن و ۸۰ گویشور مرد به‌کار رفته‌اند، با در نظر گرفتن «حوزه معنایی»، «انتزاعی و غیرانتزاعی بودن» وام‌واژه‌ها، بسامد کاربرد یا میزان «نفوذپذیری» آن‌ها، و دو متغیر جامعه‌شناختی زبان شامل «انگیزه استفاده» از وام‌واژه‌ها و «جنسیت» گویشوران بررسی شده است. نتایج حاصل از مقایسه تنوع وام‌واژه‌ها و بسامد کاربرد آن‌ها بر اساس حوزه‌های معنایی مختلف نشان می‌دهد وام‌واژه‌های مربوط به «فعالیت‌های پایه و فناوری»، «روابط اجتماعی و سیاسی» و «گفتار و زبان» بیشترین سهم را در حوزه‌های معنایی وام‌واژه‌ها دارند. به‌علاوه، داده‌های پژوهش نشان می‌دهد درصد بیشتری از وام‌واژه‌ها مربوط به مفاهیم و پدیده‌های انتزاعی‌اند و میزان کاربرد این واژه‌ها نیز در مقایسه با مفاهیم و پدیده‌های مادی بیشتر است. از منظر جامعه‌شناختی نیز نتایج پژوهش حاکی از آن است که زنان در مقایسه با مردان بیشتر از وام‌واژه‌هایی که دارای معادل رایج فارسی‌اند استفاده می‌کنند و «پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده» و «ارزش و اعتبار اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و علمی زبان قرض‌دهنده» مهم‌ترین انگیزه‌های کاربرد وام‌واژه‌ها توسط گویشوران زبان فارسی هستند.

واژه‌های کلیدی: وام‌واژه، وام‌گیری واژگانی، حوزه‌های معنایی، پیکره گفتاری فارسی.

E-mail: f.ghatreh@alzahra.ac.ir

* نویسنده مسئول مقاله:

۱. مقدمه

جوامع انسانی به دلایل مختلف از جمله مقتضیات اجتماعی، اقتصادی، تاریخی، جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی باهم تماس و ارتباط پیدا می‌کنند. در پی تعامل و ارتباط جوامع با یکدیگر، زبان آن‌ها نیز بر هم اثر گذاشته و دچار تغییر و تحول می‌شود. نمونه بارز این تغییرات میان‌زبانی ظهور وام‌واژه‌ها^۱ در زبان است که می‌تواند کاربردهای گسترده‌ای در گفتار بومیان یک زبان داشته باشند. امروزه به دلیل گسترش رسانه‌های جمعی و توسعه علم و فناوری بیش‌ازپیش شاهد نفوذ وام‌واژه‌ها در گونه گفتاری زبان فارسی هستیم. اگرچه ورود واژه‌های بیگانه به زبان امری اجتناب‌ناپذیر است، اما گسترش نامتعارف وام‌واژه‌ها در گفتار گویشوران یک زبان می‌تواند در طول زمان تبعات نامطلوبی برای آن زبان داشته باشد.

کاربرد وام‌واژه به بافت یا حوزه مشخصی از زبان محدود نمی‌شود. گویشوران هر زبان بسته به نیازها یا انگیزه‌های فردی و اجتماعی خود روزانه از طیف وسیعی از وام‌واژه‌ها در گفتارشان استفاده می‌کنند. مسئله‌ای که در این پژوهش مطرح می‌شود، بررسی کاربرد وام‌واژه‌ها در گفتار گویشوران زبان فارسی از سه منظر معنایی، کاربردشناختی و جامعه‌شناختی است. بدین ترتیب، پرسش‌های پژوهش به شرح زیر هستند:

۱. وام‌واژه‌های مربوط به کدام حوزه‌های معنایی بیشترین سهم را دارند؟
۲. وام‌واژه‌ها بیشتر مربوط به مفاهیم و پدیده‌های انتزاعی‌اند یا مادی؟
۳. از میان زنان و مردان کدام گروه بیشتر از وام‌واژه‌هایی که دارای معادل رایج فارسی‌اند استفاده می‌کنند؟

۴. مهم‌ترین انگیزه‌های کاربرد وام‌واژه‌ها توسط گویشوران زبان فارسی چیست؟

پژوهش حاضر بر آن است تا بر مبنای روشی تحلیلی - توصیفی کاربرد وام‌واژه‌ها را در گونه گفتاری زبان فارسی و گفتار گویشوران فارسی‌زبان از سه منظر معنایی، کاربردشناختی و جامعه‌شناختی، و همچنین کاربردشان را در حوزه‌های معنایی گوناگون و با توجه به متغیر جنسیت بررسی نماید. بدین منظور ۶۰۰ دقیقه از پیکره گفتار طبیعی فارسی دانشگاه الزهراء (س)^۲، شامل ۱۴۰۰۰ جمله به زبان فارسی در ۱۰۰ موقعیت و موضوع مختلف که توسط ۲۴۰ گویشور زن و ۸۰ گویشور مرد به کار رفته‌اند، با در نظر گرفتن «حوزه معنایی»، «انتزاعی و غیرانتزاعی بودن» وام‌واژه‌ها، بسامد کاربرد یا میزان «نفوذپذیری» آن‌ها،

و دو متغیر جامعه‌شناختی زبان شامل «انگیزه استفاده» از وام‌واژه‌ها و «جنسیت» گویشوران استخراج شده و مورد مطالعه قرار گرفتند.

۲. پیشینه پژوهش

در سال‌های اخیر پژوهش‌های فراوانی درباره وام‌واژه‌ها، معادل‌های فارسی آن‌ها، رواج و کاربردشان و همچنین انگیزه‌های استفاده یا عدم استفاده از وام‌واژه‌ها و معادل‌های فارسی در چارچوب مطالعات جامعه‌شناختی زبان صورت گرفته است. از آنجایی که پژوهش حاضر به موضوع کاربرد وام‌واژه‌ها در گونه گفتاری می‌پردازد، پیشینه پژوهش در دو بخش ارائه می‌گردد: الف) مطالعات زبان‌شناختی و جامعه‌شناختی در حوزه وام‌واژه‌ها؛ ب) پژوهش‌های پیکره‌بنیاد زبان فارسی.

۱-۲. مطالعات زبان‌شناختی و جامعه‌شناختی در حوزه وام‌واژه‌ها

جوامع انسانی از یک سو پیوسته در تحول و دگرگونی درونی هستند و از این جهت، زبان و به‌ویژه واژگان آن‌ها نیز همواره در تحول و تغییر است و از سوی دیگر، به‌دلایل گوناگون با یکدیگر در تماس و برخورد هستند و در نتیجه زبان‌های آن‌ها نیز باهم تماس پیدا می‌کنند و بر یکدیگر اثر می‌گذارند (مدرسی، ۱۳۶۸، ص. ۵۳). اصطلاح تماس یا برخورد زبانی را می‌توان به اشکال مختلف تماس دو زبان و تأثیرگذاری آن‌ها بر یکدیگر تعبیر کرد و نتایج و جنبه‌های گوناگونی مانند وام‌گیری، تداخل زبانی و دوزبانگی برای آن قائل شد. معمول‌ترین و طبیعی‌ترین حالتی که در برخورد دو زبان پیش می‌آید ردوبدل شدن عناصری میان آن‌هاست. به این فرایند، وام‌گیری گفته می‌شود. هنگامی که دو جامعه زبانی در برخورد و تماس قرار می‌گیرند و پدیده‌ها و مفاهیم تازه‌ای را به یکدیگر معرفی می‌کنند، اعضای هر یک از این جامعه‌ها که با مفاهیم تازه‌ای آشنا شده‌اند، ممکن است برای بیان این مفاهیم از وام‌واژه‌ها استفاده کنند یا با استفاده از عناصر موجود در زبان بومی خود، برای آن مفاهیم و پدیده‌ها نامی انتخاب کنند (همان، ص. ۷۶). وام‌گیری زبان‌ها از یکدیگر پدیده‌ای کاملاً طبیعی است که در همه زبان‌های زنده دنیا اتفاق می‌افتد و به گسترش واژگان زبان منجر

می‌شود (نعمت‌زاده، ۱۳۹۵، ص. ۲۹).

فرایندی که طی آن برای یک مفهوم مشخص علمی یا فنی یا حرفه‌ای یا هنری معمولاً یک و در مواردی بیش از یک لفظ برگزیده یا ساخته می‌شود واژه‌گزینی نامیده می‌شود (اصول و ضوابط واژه‌گزینی، ۱۳۸۸، ص. ۹). واژه‌گزینی عملی آگاهانه و برنامه‌ریزی‌شده و ناشی از توسعه علم و تمدن و صنعت است که برپایه قواعد ازپیش‌وضع‌شده صورت می‌گیرد و نتیجه مدیریت فرد یا مؤسسه‌ای است که در این باب مسئولیتی بر عهده دارد. اکنون در ایران فرهنگستان زبان و ادب فارسی متولی این امر است (حداد عادل، ۱۳۸۲، ص. ۳۶۷). طبق اصول و ضوابط واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی (۱۳۸۸، صص. ۱۲-۱۳)، واژه‌گزینی برای یک مفهوم مشخص به چهار روش انجام می‌گیرد. این روش‌ها عبارت‌اند از:

۱. برگزینش: انتخاب یک واژه یا عبارت از میان واژه‌ها و عبارت‌های موجود در زبان.
۲. نوگزینش: انتخاب یک واژه موجود در زبان و دادن مفهومی جدید به آن به‌طوری‌که با مفهوم اولیه بی‌ارتباط نباشد.

۳. ساختن اصطلاح، که به سه شیوه زیر انجام می‌گیرد:

- ۱-۳. واژه‌سازی: ساختن یک واژه جدید مشتق، یا مرکب، یا مشتق - مرکب.
- ۲-۳. ساختن گروه نحوی: ساختن یک گروه نحوی با به‌کاربردن دست‌کم دو واژه. این واژه‌ها با کسره اضافه یا یکی از حروف اضافه به‌هم پیوند می‌یابند.
- ۳-۳. اختصارسازی: ساختن اختصار به یکی از روش‌های سرواژه‌سازی یا آمیزه‌سازی (نحت) یا اختصار حرف‌به‌حرف انجام می‌شود.
۴. وام‌گیری: اخذ یک واژه از زبان‌های بیگانه (معمولاً غربی) با همان مفهومی که در زبان مبدأ دارد.

ساپیر^۴ (1970, p. 193) وام‌گیری واژه‌ها را ساده‌ترین راه ممکن در تأثیر یک زبان بر زبانی دیگر می‌داند. همه زبان‌های دنیا، با سایر زبان‌ها دادوستد واژگانی دارند و زبانی وجود ندارد که هیچ واژه دخیلی وارد آن نشده باشد؛ مگر اینکه آن زبان، زبانی منزوی در مکانی دورافتاده با تعداد اندکی گویشور باشد. رابینز^۵ (1964, p. 32) معتقد است در برخورد دو زبان، وام‌گیری اساساً فرایندی گریزناپذیر است، زیرا هرگاه فرهنگ‌ها به هر دلیلی باهم برخورد کنند، گویشوران برای ارجاع به چیزها، رفتارها، نهادها و مفاهیم فرهنگ بیگانه که

واژه یا عبارتی برای آن در زبان بومی خود نداشته باشند، از وام‌گیری بهره می‌برند. وام‌گیری کم‌وبیش در همه زبان‌های دنیا به‌نوعی قابل‌مشاهده است. بنا بر تعریف آرتو^۱ (1972, p. 184) وام‌گیری زبانی روندی است که طی آن یک زبان یا گویش، عناصری از زبان یا گویش دیگر را در خود می‌پذیرد. به‌نظر هارتمن^۲ و استورک^۳ (1972, p. 29) وام‌گیری زبانی عبارت است از رواج عناصری از یک زبان یا گویش در زبان یا گویشی دیگر، از طریق برخورد یا تقلید.

واژگان زبان مقوله‌ای باز است و به‌آسانی دچار تغییر می‌شود. این تغییرات نتیجه تحولاتی است که در یک جامعه زبانی پدید می‌آید. بخشی از این تغییر مربوط به ورود و خروج واژه‌های بیگانه قرضی است که خود بخشی از واژگان هر زبانی را تشکیل می‌دهد. هنگامی که پدیده‌ای تازه از فرهنگی به فرهنگ دیگر معرفی می‌گردد، غالباً برچسب زبانی یا نام آن نیز از زبانی به زبان دیگر وارد می‌شود. این روند، یعنی ورود واژه‌ها و اصطلاحات یک زبان در واژگان زبانی دیگر، وام‌گیری واژگانی نامیده شده است. مدرسی (۱۳۶۸، ص. ۶۰) معمول‌ترین نوع وام‌گیری را وام‌گیری واژگانی می‌داند و معتقد است وام‌گیری واژگانی راه‌حلی است برای نامیدن پدیده‌های قرضی فرهنگی. به عبارت دیگر هنگامی که یک پدیده نومی مادی یا غیرمادی وارد فرهنگی می‌شود لزوم نام‌گذاری آن نیز مطرح می‌شود و وام‌گیری زبانی در واقع یکی از راه‌حلهایی است که در چنین مواردی به‌کار گرفته می‌شود. هسپلمت^۴ (2009, pp. 26-37) وام‌واژه را واژه‌ای تعریف می‌کند که در یک مقطع تاریخی در نتیجه وام‌گیری از زبان وام‌دهنده^۵ به زبان وام‌گیرنده^۶ منتقل شده باشد.

۲-۲. پژوهش‌های پیکره‌بنیاد زبان فارسی

شرفی (۱۳۷۹) به‌منظور ارزیابی میزان موفقیت فرهنگستان زبان و ادب فارسی، بر اساس متغیرهای جنسیت و سواد به بررسی میزان آشنایی فارسی‌زبانان و کاربرد این معادل‌ها در گفتار عادی و روزمره‌شان پرداخته و بر این باور است که این دو متغیر بر میزان پذیرش اثرگذارند. در این پژوهش ۱۵۰ نفر از شهروندان تهرانی در سه گروه با تحصیلات ابتدایی، دیپلم - لیسانس و بالاتر از لیسانس بررسی شده‌اند.

مهریار (۱۳۸۲) با ضبط و بررسی ۴۲۵ دقیقه از برنامه‌های شبکه پنج سیما به این نتیجه

رسیده است که کاربرد واژه‌های مصوب فرهنگستان در برنامه‌های تلویزیونی محدود و در برنامه‌های مختلف متفاوت است، با این حال در ترویج برخی از واژه‌ها مؤثر بوده است. نتایج این بررسی نشان می‌دهد بیشترین میزان کاربرد واژه‌ها مربوط به برنامه‌های خبری است. ستاری (۱۳۸۸) با ضبط ۴۸۰ دقیقه خبر و ۴۸۰ دقیقه گفت‌وگو از ۲۴ برنامه رادیویی داخلی، کاربرد واژه‌های سیاسی مصوب فرهنگستان در برنامه‌های رادیو را بررسی کرده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که میزان استفاده از واژه‌های سیاسی مصوب در خبرها و گفت‌وگوها بیش از پنجاه درصد بوده است؛ با این تفاوت که این میزان در خبر بیشتر از گفت‌وگو و در برنامه‌های زنده بیشتر از برنامه‌های تولیدی است.

کتابی و همکاران (۱۳۸۹) به بررسی میزان مقبولیت و شفافیت شماری از پرکاربردترین واژه‌های عمومی مصوب فرهنگستان و ارتباط آن با جنسیت پرداخته‌اند. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد میزان مقبولیت و شفافیت واژه‌های مصوب در خانم‌ها بیشتر از آقایان است، اما این مقدار چشم‌گیر نیست.

کارگزاری و تفضلی (۱۳۹۱) به دنبال یافتن پاسخ این دو سؤال که آیا واژه‌های مصوب با نیاز جامعه متناسب است و در گفتار عموم مردم کاربرد دارد یا خیر، و آیا در فرایند واژه‌گزینی نگرش مردم و جامعه در نظر گرفته شده است یا نه، پرسش‌نامه‌ای حاوی سؤالاتی درباره ۳۰ واژه و معادل‌هایشان، بین ۵۰۰ نفر از شهروندان مشهدی توزیع کرده و پاسخ‌هایشان را بررسی کرده‌اند.

محمدی و عبدالتاجدینی (۱۳۹۲) در پی یافتن شیوه‌های ضبط و ارائه وام‌واژه‌ها در فرهنگ بزرگ سخن، ۹۰ وام‌واژه روسی را از این فرهنگ لغت استخراج و اطلاعات ساخت‌واژی، نحوی و معنایی درج‌شده مربوط به آن‌ها را بررسی کرده‌اند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد در بعضی از وام‌واژه‌های روسی تغییرات معنایی یا حوزه معنایی، در برخی از آن‌ها گاه تغییرات آوایی و در گروهی دیگر نیز تغییرات دستوری پدیده آمده است. وام‌واژه‌هایی نیز در فرهنگ بزرگ سخن روسی انگاشته شده‌اند، ولی پس از بررسی مشخص شده است که آن‌ها واژه‌های اصیل فارسی بوده‌اند که به زبان روسی وارد شده و سپس با تغییرات آوایی به زبان فارسی بازگشته‌اند.

تعداد اندکی از این قبیل پژوهش‌ها به بررسی گونه گفتاری زبان فارسی اختصاص داشته

است و اکثر پژوهشگران، وام‌واژه‌ها را در آثار مکتوب و گونه نوشتاری بررسی کرده‌اند. اغلب پژوهشگرانی هم که گونه گفتاری زبان را مطالعه کرده‌اند، داده‌های تحقیقشان داده‌های کنترل‌شده بوده است. برای مثال، گونه گفتاری به‌کاررفته در رادیو و تلویزیون را بررسی کرده‌اند. در گونه کنترل‌شده، گویشور از به‌کاربردن برخی واژه‌ها و جمله‌ها خودداری می‌کند و به‌تبع آن، آمارها و نتایج حاصل از بررسی این داده‌ها، طبیعی نخواهد بود. بنابراین، همان‌طور که ملاحظه می‌شود، این نخستین بار است که واقعیت‌های گونه گفتاری زبان فارسی از منظر کاربرد وام‌واژه‌ها مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرد.

۳. چارچوب نظری پژوهش

۳-۱. تبار و قدمت وام‌واژه

در بند چهارم اصول و ضوابط واژه‌گزینی (۱۳۸۸، ص. ۱۰) گنجینه واژگانی زبان فارسی که در واژه‌گزینی مورد استفاده قرار می‌گیرد از عناصر زیر تشکیل شده است:

۱. همه واژه‌های فارسی تبار که در فرهنگ‌های معتبر امروز ضبط شده‌اند.
 ۲. همه واژه‌های عربی‌تباری که یا در فارسی امروز تداول دارند، یا دست‌کم در چند متن معتبر نظم و نثر فارسی، عمدتاً تا اواخر قرن پنجم، به‌کار رفته‌اند.
 ۳. همه واژه‌هایی که تبار هندی یا ترکی یا یونانی یا مغولی و مانند این‌ها دارند و در فارسی امروز متداول‌اند یا در متون تخصصی معتبر به‌کار رفته‌اند.
 ۴. هر واژه اروپایی که شرایط زیر را داشته باشد:
 - در میان عموم فارسی‌زبانان متداول باشد.
 - در زبان مبدأ واژه‌ای بسیط باشد و در غیر این صورت، ساختار صرفی آن چنان باشد که مانع از اعمال فرایندهای واژه‌سازی فارسی بر روی آن نشود.
 - فرهنگستان با توجه به نظر متخصصان به‌دلایلی معادل‌یابی برای آن را ضروری نداند.
- این واژه‌ها صرف‌نظر از تبارشان فارسی به‌شمار می‌آیند و می‌توان در واژه‌گزینی از آن‌ها بهره گرفت. به باور هسپلمث (2008, p. 58) گاه ممکن است واژه‌ها در گذر زمان چنان در زبان وام‌گیرنده جای گرفته باشند که تشخیص هویت وام‌واژه از واژه‌های دیگر دشوار شود. به پیشنهاد او در بررسی وام‌واژه‌ها باید عمرشان را بین سیصد تا پانصد سال در نظر گرفت.

۲-۳. انتزاعی و غیرانتزاعی بودن وام‌واژه

نوع و ماهیت وام‌واژه تا حدی وابسته به نوع و ماهیت ارتباطات غیرزبانی میان دو فرهنگ است. بر اساس آمار یک بررسی تجربی که دهه ۱۳۶۰ توسط زرگس مصطفوی، با عنوان «واژه‌های قرضی انگلیسی و فرانسه در فارسی تهران» صورت گرفته است، به نظر می‌رسد درصد بیشتری از واژه‌های قرضی در هر زبان مربوط به پدیده‌های مادی است. بر اساس این پژوهش انتشارنیافته نسبت «واژه‌های قرضی انگلیسی و فرانسوی که مربوط به مفاهیم انتزاعی هستند» به «واژه‌های قرضی انگلیسی و فرانسوی که مربوط به مفاهیم مادی هستند» یک به چهار بوده است (مدرسی، ۱۳۶۸، ص. ۶۵). پدیده‌های قرضی مادی در برآوردن نیازهای فوری اجتماعی نقش قابل‌ملاحظه‌تری دارند و از این رو از واژه‌های مربوط به آن‌ها نیز به نسبت بیشتری (دست‌کم در کاربردهای عمومی) استفاده می‌شود. یکی از دلایل وام‌گیری زبانی پر کردن خلأهای ارتباطی است و همین امر می‌تواند بالاتر بودن نسبت واژه‌های بیگانه‌ی مربوط به مفاهیم مادی را در واژگان یک زبان توضیح دهد.

۳-۳. حوزه معنایی وام‌واژه

در این پژوهش، در تعیین حوزه‌های معنایی، از طبقه‌بندی تادومور^{۱۲} و همکاران (۲۰۱۰) که بر مبنای مطالعات رده‌شناختی صورت گرفته است، استفاده شده است. این طبقه‌ها عبارت‌اند از: احساسات و ارزش‌ها^{۱۳}، ادراک حسی^{۱۴}، اصطلاحات خویشاوندی^{۱۵}، اصطلاحات مکانی^{۱۶}، بدن^{۱۷}، جنگ و شکار^{۱۸}، حرکت^{۱۹}، حیوانات^{۲۰}، خانه^{۲۱}، خوراک و آشامیدنی^{۲۲}، دارایی و مالکیت^{۲۳}، دنیای فیزیکی^{۲۴}، دین و باورها^{۲۵}، روابط اجتماعی و سیاسی^{۲۶}، گفتار و زبان^{۲۷}، زمان^{۲۸}، شناخت^{۲۹}، فعالیت‌های پایه و فناوری^{۳۰}، قانون^{۳۱}، کشاورزی و پوشش گیاهی^{۳۲}، کمیت^{۳۳}، لباس و پوشاک^{۳۴}.

۴-۳. نفوذ و کاربرد وام‌واژه

مدرسی (۱۳۶۸، ص. ۶۷) معتقد است وام‌واژه‌ها در محدوده یک زبان معین، برحسب میزان نفوذ و کاربرد آن‌ها به درجات مختلف قابل‌تقسیم هستند. این واژه‌ها معمولاً توسط افراد

دوزبانه که «عوامل وام‌گیری» نامیده می‌شوند به زبان وام‌گیرنده معرفی می‌شوند و سپس در سطح جامعه زبانی رواج پیدا می‌کنند. به این ترتیب باید به این واقعیت اشاره کرد که همه عناصر قرصی در سطح جامعه زبانی پذیرنده به‌طور یکسان رواج نمی‌یابند، زیرا میزان نفوذ آن‌ها با یکدیگر متفاوت است. در واقع وام‌واژه‌ها در سطوح و درجات مختلفی به زبان وام‌گیرنده نفوذ می‌کنند. برخی از وام‌واژه‌ها تا اعماق یک جامعه زبانی می‌توانند نفوذ کنند و در میان اقشار مختلف آن جامعه کاربرد یابند. این گروه از واژه‌ها غالباً نیازهای ارتباطی تازه در یک جامعه را برآورده می‌سازند و به همین جهت در سطح آن جامعه به‌طور گسترده رواج پیدا می‌کنند. وام‌واژه‌هایی مانند بانک، ماشین، آدرس، رادیو، سیگار و فامیل در فارسی از این گروه‌اند. دسته دیگری از وام‌واژه‌ها تنها در سطح افراد دوزبانه یا گروه‌های اجتماعی معین کاربرد دارند و دامنه استفاده از آن‌ها محدود است. وام‌واژه‌هایی مانند پروسه، دپرس و فرکانس از این نوع هستند و کاربرد نسبی آن‌ها محدودتر از گروه اول است.

تادومور و همکاران (2010) در طبقه‌بندی معنایی وام‌واژه‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که وام‌پذیری^{۳۵} واژه‌های متفاوت یکسان نیست و عمدتاً تعداد قابل‌توجهی از وام‌واژه‌ها واژه‌های فرهنگ‌محور هستند؛ مانند واژه‌هایی که به مسائل دینی، خوراک و پوشاک، خانه و روابط خویشاوندی مربوط می‌شوند.

۵-۳. انگیزه‌های استفاده از وام‌واژه

ورود و رواج عناصر قرصی در یک زبان معمولاً به دلایل و انگیزه‌های متفاوتی بستگی دارد. از میان انگیزه‌هایی که زبان‌شناسان برای وام‌گیری عنوان کرده‌اند، هاکت^{۳۶} (1958, pp. 404-) 405) برای دو انگیزه «پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرص‌گیرنده» و «ارزش و اعتبار اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و علمی زبان قرص‌دهنده» اهمیت بیشتری قائل شده است. به‌کارگیری وام‌واژه‌ها صرفاً به‌معنای غیاب واژه در زبان وام‌گیرنده نیست. گاه استفاده از وام‌واژه برای کسب هویت یا اعتبار اجتماعی است و گاه به‌سبب آن که کاربرد واژه بومی مطلوب تلقی نمی‌شود و دشوار به‌شمار می‌آید. در چنین مواقعی، از واژه بیگانه استفاده می‌کنند تا کم‌تر از احساس ناخوشایند خود رنج ببرند (شقاقی، ۱۳۸۷، ص. ۱۳۱).

۳-۶. جنسیت گویشوران

هر چند در بسیاری از جوامع امروزی، زنان و مردان به‌طور مشترک در بیشتر فعالیت‌های اجتماعی شرکت دارند، اما به‌نظر می‌رسد در برخی زمینه‌ها زنان و در برخی دیگر مردان نقش فعال‌تری دارند. این امر سبب پیدایش تفاوت‌های زبانی معینی میان این دو گروه می‌شود. بنابراین با آنکه عامل جنسیت در اصل، جنبه زیستی دارد اما از آنجا که زنان و مردان نقش‌های اجتماعی کاملاً یکسانی بر عهده ندارند، جنسیت را نیز معمولاً یک عامل اجتماعی به‌شمار آورده‌اند. در رفتار زبانی این دو جنس تفاوت‌های قابل‌ملاحظه‌ای وجود دارد. به‌طور کلی می‌توان گفت که در هر جامعه زبانی، مردان و زنان اصطلاحات خاص و گاه حتی گرایش‌های ویژه خود را در کاربرد الگوها و ویژگی‌های دستوری و آوایی دارند. بررسی‌های جدید که به‌دنبال پژوهش‌های لباو^{۳۷} در شهر نیویورک به انجام رسیده، به‌شيوه‌ای علمی نشان داده‌اند که میان جنسیت و رفتار زبانی همبستگی‌هایی وجود دارد. بنابراین می‌توان بخشی از گوناگونی‌های موجود در زبان یک جامعه را بر اساس جنسیت گویندگان آن زبان توضیح داد. به‌طور کلی در اغلب اجتماعات امروزی مانع مهمی در ارتباطات زبانی میان زنان و مردان وجود ندارد، اما به‌واسطه تفاوت‌هایی که در نقش اجتماعی دو جنس وجود دارد، تفاوت‌هایی نیز در رفتار زبانی آنان مشاهده می‌شود. این تفاوت‌ها در برخی از اجتماعات چندان قابل‌ملاحظه نیستند و ممکن است تنها در اصطلاحات یا ویژگی‌های تلفظی معینی خلاصه شوند، اما در جوامع دیگر تفاوت‌ها چشمگیر و اساسی هستند و مجموعه‌ای از ویژگی‌های واژگانی، دستوری و آوایی را شامل می‌شوند (مدرسی، ۱۳۶۸، ص. ۱۶۱). به‌نظر لیکاف^{۳۸} (1975, pp. 51-56) تفاوت‌های زبانی میان مردان و زنان یکی از نتایج نابرابری‌های اجتماعی است و ویژگی‌های زبانی آنان بازتاب تفاوت‌هایی است که از نظر نقش و موقعیت اجتماعی میان اعضای این دو گروه وجود دارد.

۴. روش پژوهش

پژوهش حاضر بر آن است با در نظر گرفتن سه متغیر «حوزه معنایی»، «انتزاعی و غیرانتزاعی بودن» و «میزان کاربرد» وام‌واژه، و دو متغیر «انگیزه استفاده» و «جنسیت»

گوشوران، وام‌واژه‌ها را در گونه گفتاری زبان فارسی بررسی کند. به همین منظور، ۶۰۰ دقیقه از پیکره گفتاری فارسی متعلق به دانشگاه الزهرا (س)، شامل ۱۴۰۰۰ جمله به زبان فارسی در ۱۰۰ موقعیت و موضوع مختلف، بررسی و وام‌واژه‌های به‌کاررفته ۲۴۰ گوشور زن و ۸۰ گوشور مرد استخراج و مطالعه شده است. این پیکره در حال حاضر تنها پیکره گفتار طبیعی در فارسی است که شامل گفتار طبیعی ضبط‌شده از گوشوران مختلف فارسی‌زبان در موقعیت‌های اجتماعی گوناگون است و در گروه زبان‌شناسی دانشگاه الزهرا (س) تهیه شده است. در این پیکره برای هر فایل صوتی اطلاعات کلی آن ثبت شده است که عبارت‌اند از تعداد افرادی که صحبت می‌کنند، موضوع گفت‌وگو، جنسیت گویندگان، محدوده سنی گویندگان، شغل گویندگان، مکان و زمان گفت‌وگو. یکی از ویژگی‌های مهم این پیکره غیرکنترل‌شده بودن گفت‌وگوهای ثبت‌شده در آن است، به این معنا که گوشور یا کاربر زبان از ثبت و ارزیابی واژه‌ها و جملات استفاده‌شده در گفتارش اطلاع و آگاهی ندارد و همین امر موجب می‌شود به شکل خودکار و طبیعی از زبان استفاده کند و به‌کاربردن یا نبردن برخی واژه‌ها و جمله‌ها را آگاهانه کنترل نکند و به‌تبع آن، آمارها و نتایج حاصل از بررسی داده‌ها، طبیعی و بدون سوگیری باشد. گفتنی است در ثبت داده‌های این پیکره مسائل و نکات اخلاقی رعایت شده و برای احترام به حریم خصوصی افراد، نامشان با علامت خاصی مشخص و از گفت‌وگوها جدا شده است. همچنین پس از ضبط مکالمات، در صورت امکان به افراد اطلاع داده شده و اجازه استفاده از داده‌ها از ایشان گرفته شده است.

اساس این پژوهش وام‌واژه‌هایی است که طی صد سال گذشته وارد زبان فارسی شده‌اند. در این محدوده زمانی عمده واژه‌های دخیل از زبان‌های غربی بوده‌اند. بر این اساس، فهرست داده‌های پژوهش شامل واژه‌های دخیل زبان عربی و سایر زبان‌ها و واژه‌هایی که بیش از صد سال از ورودشان به زبان فارسی می‌گذرد نمی‌شود. ۱۹۹۳ جمله از ۱۴۰۰۰ جمله موردبررسی دارای وام‌واژه‌هایی با قدمت کمتر از صد سال هستند.

وام‌گیری نتیجه رمزگردانی^{۳۹} افراد دوزبانه است (مدرسی، ۱۳۶۸، ص. ۳۳). در این پژوهش دو نوع رمزگردانی مدنظر بوده است: یکی استفاده از واژه غیرفارسی در جمله فارسی که رمزگردانی درون‌جمله‌ای نامیده می‌شود، و دیگری استفاده از جمله غیرفارسی بین دو جمله فارسی، که رمزگردانی میان‌جمله‌ای نامیده می‌شود. «آی هو ا کوششن»، «ایف

یو چون»، «بدر دن آس»، «تنک یو»، «تیک د استرز»، «شی نوز اینگیلیش ول»، «کام کلوزر»، «لت هر استند»، «لت هر کام»، «یس آف کورس»، «یو کن اسک اوری کوششن یو وانت»، «یور اینگیلیش ایز پرفکت» نمونه‌هایی از رمزگردانی میان‌جمله‌ای موجود در پیکره هستند. چنانچه بخشی از یک واژه مشتق یا مرکب از زبان دیگری وام گرفته شده باشد، آن واژه نیز به دلیل آنکه دارای وام‌واژه است، لحاظ شده است. برای مثال می‌توان به «کولرسازی»، «پارکبان»، «جاپارک»، «سالن‌دار» و «تلفنی» اشاره کرد که دارای وام‌واژه‌های «کولر»، «پارک»، «سالن» و «تلفن» هستند. در فهرست ۱ و ۲ وام‌واژه‌های پیکره با تفکیک براساس تبار اجزای سازنده‌شان ارائه شده است. فهرست ۱ شامل وام‌واژه‌های پیکره است و فهرست ۲ نیز شامل واژه‌های مشتق، مرکب و مشتق‌مرکبی است که در اجزای سازنده‌شان هم جزء فارسی و هم جزء غیرفارسی وجود دارد.

فهرست ۱: وام‌واژه‌های پیکره

List 1: loan words of the corpus

آپدیت، آپلود، اپلیکیشن، اتم، اتوبان، اتوبوس، اه، آدامس، آدرس، آدرنالین، ادکلن، آرت‌براش، آژانس، اس‌ام‌اس، آسانسور، اسپری، اسپورت، اسپیکینگ، اسپین، استراتژی، استرز، استرس، استوری، آستگمات، اسکرین‌شات، اسکلیتر، اسکیل، اسکیل‌ورکر، اسلاید، آف، آفت، آک، اکتیو، اکسپایر، اکسپرس، اکسپرسیتری، اکلیل، اکیپ، آلام، آلبوم، آلازیم، آمپول، آمفی‌تئاتر، انرژی، انگری‌برد، آنالین، اوپتیک، اورج، اورژانس، اوریج، اوکی، اونلی، اوه‌یه، ایده، ایدئال، ایمیگریشن، ایمیل، اینترانت، اینترنت، اینترنت اکسپلورر، اینتری، باتری، باسکول، باگت، باند، بانک، بای، بتادین، برد، برند، بلیز، بنزن، بنزین، بنکرک، بوت، بورس، بوفه، بی‌آرتی، بی‌زینس، بیندی، پاپیون، پارت‌تایم، پارتی، پارک، پارک‌وی، پارکینگ، پاسپورت، پاکت، پالتو، پانسمان، پاور، پاورپوینت، پترن، پتروشیمی، پد، پرسنل، پرفکت، پروپوزال، پروژ، پروسه، پروفایل، پروفیسور، پرینت، پرید، پست، پک، پلاک، پلمبیر، پلیس، پماد، پندینگ، پودر، پورتال، پورتفولیو، پوروفاند، پوزیشن، پول (استخر)، پوئن، پوینت، پی‌پی، پیتر، پیچ، پیف‌پاف، پیکاپ، تابلو، تاکسی، تایپ، تایم، تابلت، ترافیک، ترم، ترمینال، تروریست،

تریپل، تز، تست، تکنسین، تکنولوژی، تل، تلفن، تلویزیون، تن، توالد، تور، تئاتر، تیپ، تیترون، تیچینگ، تیک، تیم، تیمورک، تیوی‌چارت، جامپ، جغرافی، جک، جنتمن، جنرال، جینی، چک، چکاین، چکلیست، چلنج، چویسیک، دات، دات کام، دانلود، دکتر، دکتر، دکتر، دیاژنون، دیپلم، دیتا، دیسک، دیلیت، راپورت، رادیو، رادیواکتیو، راکون، راندمان، رایتینگ، رز، رزرو، رزومه، رزونانس، رژه، رژودرم، رسپشن، رستوران، رفرش، رنک، روماتیسم، ری‌اکشن، ریتم، ریجکت، ری‌دینگ، ری‌سپشنیست، ریمل، رینگ، زیگزاگ، زیگزال، ژل، ژله، ژن، ژئوفیزیک، ژئومغناطیس، سابمیت، ساک، سالن، سانت، سانتی‌متر، ساندویچ، سایت، سایز، سایلنت، ساینٹیفیک، سرچ، سرنگ، سری، سکانس، سکرتر، سلفون، سلکت، سلول، سوپرمارکت، سوپروایزر، سوژه، سویا، سیستم، سی‌سی، سیکل، سیگار، سینما، سیو، شارژ، شاسی، شانس، شکلات، شو، شوت، شور (مطمئن)، شورت، شیفت، شیک، شیمی، شیمیایی، فان، فاکتور، فامیل، فامیلی، فانکالر، فایل، فایند یور ناک، فدرال، فرس، فرم، فرمول، فره، فست‌فود، فلاکس، فلش، فوتبال، فوتوشاپ، فوروارد، فول‌تایم، فیزیک، فیزیولوژیک، فیکس، فیلتر، فیلم، کاپشن، کادو، کارت، کارواش، کاریکاتور، کافه، کام، کامپیوتر، کامیون، کانال، کانکشن، کپی، کت، الکترون، کد، کرپ، کرم، کرونا، الکل، کلاس، کلر، کلیپ، کلیر، کلینیک، کمپانی، کمپوت، کنترل، کنسل، کنکور، کوانتوم، کورتن، کورس، کی‌برد، کیس، کیک، کیلو، کیلومتر، گاراژ، گازاستریل، گالری، لاکچری، لاواکسپرت، لایسنس، لپ‌تاپ، لسینینگ، لفت، لگینگ، لود، لیتز، لیزر، لیسانس، لیست، لیسینینگ، مارک، ماژیک، ماساژ، ماشین، ماکرو، ماکروسکوپ، ماکسی، ماکسیم، مام، مانتو، مانیتور، متا، متافیزیک، متر، مترو، مد، مدرن، مدل، مرسی، مسیج، مغناطش، مکانیک، مگنت، ملو، المنتری، منیجر آفیشال، موبایل، موتور، مودم، موس، موو، میکرو، میکروسکوپ، میلیارد، میلی‌متر، میلیون، مینیم، ناک، نامبر، نامینیشن، نانو، نایلون، نت، نو، نوترون، نویز، نیم‌بوت، هارد، هاف‌هافو، های‌سیزن، های‌لایت، هتل، هژمونی، هنگ، هورمون، هولوگرافیک، هیدرولیک، الو، وازلین، والیبال، وان استپ، واو، وای‌فای، ووفای، وی‌آی‌پی، ویتزین، ویدئو، ویروس، ویزا، ویزیت، ویس، ویلا، هانی، یا، یس، یونولیت

فهرست ۲: واژه‌های مشتق، مرکب و مشتق‌مرکب دارای جزء فارسی و غیرفارسی

List 2: Derivative, compound, and Derivative-compound words containing a Non-Persian element

اتمی، انرژی‌درمانی، باکلاس، باندپیچی، بودایی، بیست‌کیلویی، پاس‌کاری، پایان‌ترم، پست الکترونیک، پمپ بنزین^۴، تستی، تلفنی، جغرافیایی، چکنویس، چندمتری، خوش‌تیپ، خوش‌شانسی، دومتری، دومیلیونی، رندومی، سایزبندی، سرویس بهداشتی، سرویس شدن، سه‌میل، شش‌متری، شکلاتی، شلوار لی، صدمتری، صندوق پست، فرانسه‌زبان، فوق دیپلم، فوق لیسانس، فیزیکی، فیلم‌برداری، الکترومغناطیسی، الکترونی، کلاسی، کیک‌ساز، کیک‌سازی، مغناطیسی، موتوری، مولکولی، میان‌ترم، هفتادوپنج‌متری، هم‌کلاسی، ویلایی، یه‌متری، یه‌میلیونی

۵. تجزیه و تحلیل داده‌ها

پس از استخراج وام‌واژه‌ها از پیکره، این داده‌ها بر مبنای حوزه‌های معنایی که تادمر و همکاران (2010) ارائه کرده‌اند در ۲۲ حوزه معنایی طبقه‌بندی شده‌اند. این طبقه‌ها به همراه شواهدی از پیکره در جدول ۱ آمده است.^{۴۱}

جدول ۱: حوزه‌های معنایی به همراه شواهدی از پیکره

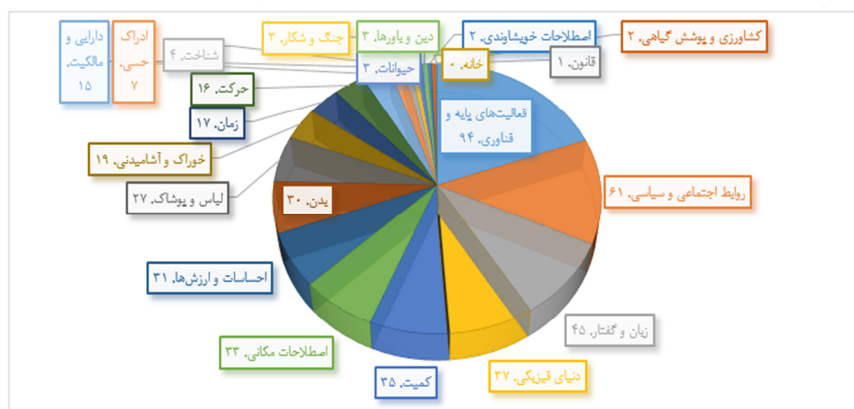
Table 1: semantic fields with some evidence from the corpus

شاهد	حوزه معنایی
آپدیت، آک، استرس، اکتیو، باکلاس، پرفکت، جنرال، رنک، شیک، لاکچری	احساسات و ارزش‌ها
آلارم، سایلت، سرویس شدن، فرس، لسینینگ	ادراک حسی
فامیل، فامیلی	اصطلاحات خویشاوندی
اتوبان، پارک، پارکینگ، ترمینال، سالن، سینما، کلاس، کلینیک، گاراژ، هتل	اصطلاحات مکانی
آدرنالین، آستیکمات، آمپول، پانسمن، پماد، دیسک، روماتیسم، ژن، هورمون	بدن
تروریست، چلنج، رژه	جنگ و شکار

حوزه معنایی	شاهد
حرکت	آسانسور، ایمیگریشن، پاس‌کاری، تاکسی، ترافیک، جامپ، کامیون، ماشین، مترو
حیوانات	انگری برد، پیف‌پاف، هاف‌هافو
خانه	آیفون، آپن، بالکن، کاناپه، مبل، لابی
خوراک و آشامیدنی	باگت، پلمبیر، پیترز، رستوران، شکلات، فست‌فود، فلاکس، کمپوت، کیک، کیک‌ساز
دارایی و مالکیت	آلبوم، پاکت، پلاک، تابلو، چک، چک، ساک، کادو، کارت، ماژیک
دنیای فیزیکی	الکترون، انرژی، اپتیک، بنزین، پتروشیمی، رادیواکتیو، رزونانس، کوانتوم، مگنت
دین و باورها	بودایی، خوش‌شانسی، شانس
روابط اجتماعی و سیاسی	استراتژی، اکیپ، بورس، بیزینس، پارتی، پروژه، تیم‌ورک، فدرال، هم‌کلاسی، ویزا
گفتار و زبان	اسپیکینگ، الو، اوکی، اونلی، اوه‌یه، بای، مرسی، نو، یس
زمان	اکسپایر، پارت‌تایم، پایان‌ترم، سری، شیفت، لایسنس، مدرن، میان‌ترم، های‌سیزن
شناخت	آلزامر، ایده، چک، چک‌لیست
فعالیت‌های پایه و فناوری	آپلود، اپلیکیشن، اسلاید، آنلاین، ایمیل، اینترنت، تایپ، دانلود، رفرش، کامپیوتر
قانون	جاج، فرمول، فکت
کشاورزی و پوشش گیاهی	تراکتور، دیازنون، رز، کاکتوس، کمباین
کمیت	بیست‌کیلویی، تن، دومتری، دومیلونی، سانتی‌متر، سایز، کیلومتر، لیتر، ماکسیمم
لباس و پوشاک	ادکلن، بلیز، بوت، پالتو، تیترون، کاپشن، کت، کرپ، ماکسی، مانتو

نتایج حاصل از مقایسه تعداد وام‌واژه‌ها در حوزه‌های معنایی مختلف نشان می‌دهد حوزه «فعالیت‌های پایه و فناوری» با ۹۴ وام‌واژه بیشترین تعداد وام‌واژه را در این پیکره دارد. پس از آن حوزه «روابط اجتماعی و سیاسی» با ۶۱ وام‌واژه و حوزه «گفتار و زبان» با ۴۵

وامواژه در رتبه‌های بعدی قرار دارند. نمودار ۱ تعداد وامواژه‌های هر کدام از حوزه‌های معنایی را نشان می‌دهد.

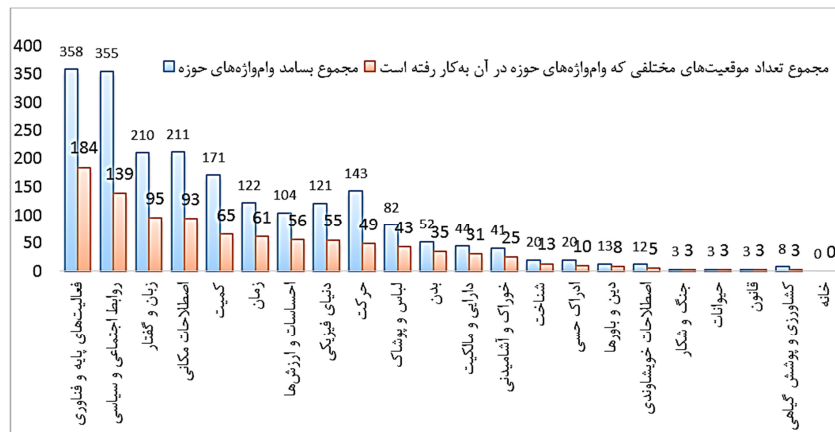

نمودار ۱: تعداد وامواژه در هر حوزه معنایی
Chart 1: the number of loan words in each semantic field

در گام بعد بسامد استفاده و همچنین موقعیت‌های مختلفی که وامواژه در آن موقعیت‌ها به‌کار رفته شمارش شده است. این آمار نشان‌دهنده میزان کاربرد وامواژه‌هاست. بیشترین بسامد استفاده مربوط به واژه‌های حوزه‌های «فعالیت‌های پایه و فناوری»، «گفتار و زبان» و «روابط اجتماعی و سیاسی» است.

واژه «کلاس» از حوزه‌های معنایی «روابط اجتماعی و سیاسی» و «اصطلاحات مکانی» با ۸۵ بار تکرار، بیشترین بسامد استفاده در این پیکره را دارد. پس از آن واژه «دکتر» از حوزه معنایی «روابط اجتماعی و سیاسی» با ۵۹ بار تکرار، واژه «ماشین» از حوزه معنایی «حرکت» و واژه «سری» از حوزه معنایی «زمان»^{۴۲} و «کمیت»^{۴۳} هر کدام با ۵۶ بار تکرار، واژه «اوکی» با ۴۶ بار تکرار و واژه «مرسی» با ۳۲ بار تکرار، هر دو از حوزه معنایی «گفتار و زبان» بیشترین بسامد استفاده را دارند. همچنین واژه «چک کردن» از حوزه معنایی «شناخت» با حضور در ۹ موقعیت گفت‌وگو و موضوع مختلف، واژه «مدل» از حوزه «احساسات و

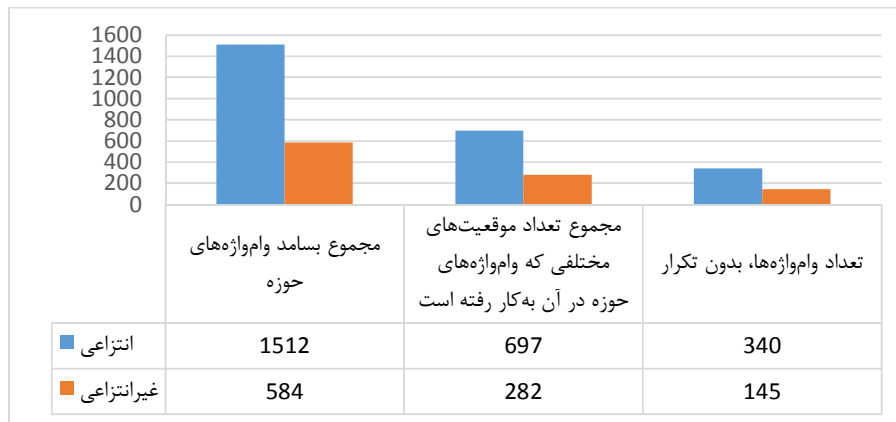
ارزش‌ها، واژه «ترم» از حوزه «زمان» و واژه «انرژی» از حوزه «دنیای فیزیکی» هر کدام با حضور در ۸ موقعیت گفت‌وگو و موضوع مختلف، بیشترین میزان کاربرد را دارند. نمودار ۲ میزان کاربرد وام‌واژه‌ها بر مبنای حوزه‌های معنایی را نشان می‌دهد.

نمودار ۲: میزان کاربرد وام‌واژه‌ها بر مبنای حوزه‌های معنایی
 Chart 2: The usage of loan words based on the semantic fields

تادومور و همکاران (2010) حوزه‌های خوراک و آشامیدنی، لباس و پوشاک، مسائل دینی و روابط خویشاوندی را به‌عنوان مفاهیم شاخص فرهنگ‌محور، پربسامدترین حوزه‌های معنایی در نظر گرفته‌اند؛ حال آنکه امروزه به‌دلیل نفوذ فرهنگ غربی در زمینه‌های مختلف به‌ویژه در زمینه‌های علمی و فناوری، زبان جوامع در حال توسعه از جمله جامعه ما پذیرای واژه‌های بیگانه بسیاری در این حوزه بوده است. لذا داده‌های پژوهش مؤید گفته‌های ایشان مبنی بر نقش فرهنگ در وام‌گیری واژه‌ها نیست. به‌نظر می‌رسد یکی از دلایل نفوذ کم واژه‌های حوزه‌های فرهنگ‌محور به زبان فارسی، غنی بودن فرهنگ ایرانی در این حوزه‌ها باشد. با این دیدگاه می‌توان نفوذ بالای واژه‌های حوزه علم و فناوری را هم توجیه کرد. تا زمانی که کشور ما مصرف‌کننده دستاوردهای علمی و فناوری غربی باشد، شاهد ورود و نفوذ واژه‌های این حوزه در زبان فارسی نیز خواهد بود.

وام‌واژه‌ها بر مبنای انتزاعی و غیرانتزاعی بودنشان نیز در دو گروه طبقه‌بندی شده‌اند. بر اساس آمار یک بررسی تجربی که دهه شصت توسط نرگس مصطفوی، تحت عنوان «واژه‌های قرضی انگلیسی و فرانسه در فارسی تهران» صورت گرفته است، درصد بیشتری از واژه‌های قرضی در هر زبان مربوط به پدیده‌های مادی است و نسبت واژه‌های غیرانتزاعی به انتزاعی در این پژوهش چهار به یک است. اما بررسی کاربرد وام‌واژه‌های موجود در پیکره مورد استفاده در این پژوهش خلاف این آمار و نتیجه را در مورد وام‌واژه‌های موجود در زبان فارسی گفتاری امروز نشان می‌دهد. به نظر می‌رسد در گونه گفتاری زبان فارسی امروز درصد بیشتری از وام‌واژه‌ها مربوط به مفاهیم و پدیده‌های انتزاعی است. میزان کاربرد این واژه‌ها نیز در مقایسه با کاربرد مفاهیم و پدیده‌های مادی بیشتر شده است. نمودار ۳ بسامد وام‌واژه‌ها را بر مبنای انتزاعی و غیرانتزاعی بودنشان نشان می‌دهد.

نمودار ۳: بسامد وام‌واژه‌ها بر مبنای انتزاعی و غیرانتزاعی بودن

Chart 3: The frequency of loan words based on being abstract or concrete

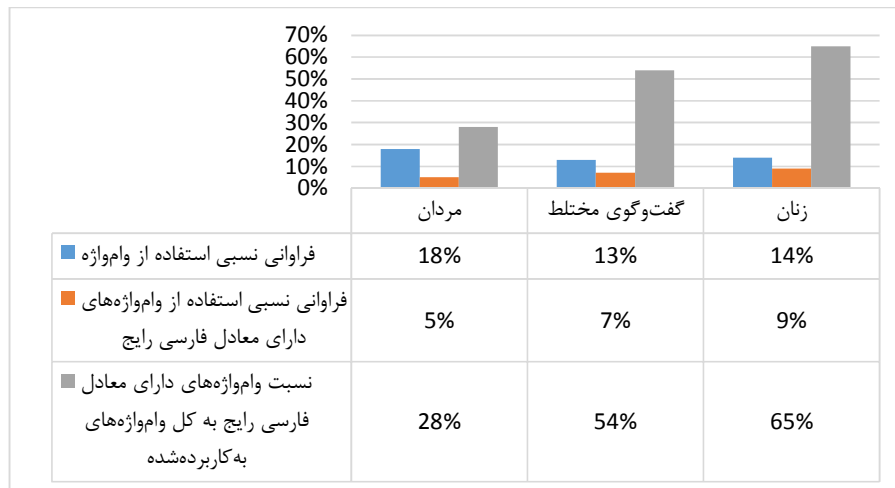
رفتار زبانی یکی از جنبه‌های رفتار اجتماعی انسان است. برای مقایسه رفتار زبانی مردان و زنان، گفت‌وگوها بر اساس جنسیت گویندگان به سه دسته گروه زنان، گروه مردان

و گروه آمیخته، و وام‌واژه‌ها به دو دسته وام‌واژه‌هایی که معادل فارسی رایج ندارند، و وام‌واژه‌هایی که معادل فارسی رایج دارند تقسیم شده‌اند. جدول ۲ تعداد اعضا و توزیع گروهی جامعه زبانی موردبررسی و نمودار ۴ فراوانی نسبی استفاده از وام‌واژه‌ها را توسط این سه گروه نشان می‌دهند.

جدول ۲: توزیع گروهی جامعه زبانی موردبررسی

Table 2: Distribution of linguistic society in groups

گروه آمیخته	گروه مردان	گروه زنان
	۱ گروه یک‌نفره	۷ گروه یک‌نفره
۵ گروه دونفره	۲ گروه دونفره	۲۹ گروه دونفره
۱۰ گروه سه‌نفره	۱ گروه سه‌نفره	۹ گروه سه‌نفره
۲ گروه چهارنفره	۱ گروه چهارنفره	۸ گروه چهارنفره
۸ گروه پنج‌نفره	۱ گروه پنج‌نفره	۱۶ گروه پنج‌نفره
۱ گروه هفت‌نفره		

نمودار ۴: مقایسه وام‌واژه‌ها در جمله‌های مردان و زنان

Chart 4: Comparison of loan words in sentences produced by female and male speakers

ورود و رواج عناصر قرضی در یک زبان معمولاً به دلایل و انگیزه‌های متفاوتی بستگی دارد. از جمله این انگیزه‌ها می‌توان «پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده» و «ارزش و اعتبار اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و علمی زبان قرض‌دهنده» را نام برد. زبان‌شناسان برای این دو اهمیت بیشتری قائل شده‌اند. در جدول ۳ وام‌واژه‌های پرکاربرد^۴ گروه مردان، در جدول ۴ وام‌واژه‌های پرکاربرد در گروه آمیخته و در جدول ۵ وام‌واژه‌های پرکاربرد گروه زنان به تفکیک انگیزه استفاده همراه با بسامد استفاده ارائه شده است.

جدول ۳: وام‌واژه‌های به‌کاررفته توسط گروه مردان به تفکیک انگیزه استفاده

Table 3: Loan words used by male speakers based on the usage motivation

ارزش و اعتبار زبان قرض‌دهنده				پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده			
بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه
		۴	بیزینس	۳	سانت	۱۲	کیلو
		۳	آژانس	۳	کلاس	۱۰	متر
		۲	اکیپ	۳	یونولیت	۸	تاکسی
		۲	ترافیک	۲	پارک	۴	تن
		۲	چک این	۲	زیگزاگ	۴	الو
		۲	سایز	۲	سه‌میل	۴	دومتری
		۲	سری	۲	کارت	۴	میلیون
				۲	کامیون	۴	هتل
				۲	کیلومتر	۴	یه‌متری

جدول ۴: وام‌واژه‌های به‌کاررفته توسط گروه آمیخته به تفکیک انگیزه استفاده

Table 4: Loan words used by mixed group based on the usage motivation

ارزش و اعتبار زبان قرض‌دهنده				پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده			
بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه
۳	کارواش	۸	ایمیل	۳	میکرو	۱۳	کلاس
۳	مدل	۸	پوزیشن	۳	میلیون	۸	پارکینگ
۳	مرسی	۷	سیستم	۲	الکل	۸	وای
۳	ویدئو	۶	تیم	۲	چندمتری	۵	پلمبیر
۲	آک	۵	باگت	۲	ساک	۵	لیتر

ارزش و اعتبار زبان قرض‌دهنده				پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده			
بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه
۲	اورج	۵	تبلت	۲	سی‌سی	۴	ایکس
۲	ایدئال	۵	تیم‌ورک	۲	صدمتری	۴	دکتر
۲	تایم	۴	اوکی	۲	فوتبال	۴	رز
۲	ترم	۴	پارتی	۲	کارت	۴	سانت
۲	تست	۴	چک‌لیست	۲	کورتن	۴	متر
۲	توالت	۴	سری	۲	کیک	۴	میلیارد
۲	سلفون	۴	فامیلی	۲	ماشین	۴	ویلاهی
۲	سیو	۴	لیست	۲	هم‌کلاسی	۳	دات کام
۲	شاسی	۴	ماکسی	۲	وازلین	۳	دومیلیونی
۲	فاز	۳	اسپری			۳	دیازنون
۲	فوروارد	۳	استرس				
۲	فیکس	۳	برند				
۲	نت	۳	فرس				

جدول ۵: وام‌واژه‌های به‌کاررفته توسط گروه زنان به‌تفکیک انگیزه استفاده

Table 5: Loan words used by female speakers based on the usage motivation

ارزش و اعتبار زبان قرض‌دهنده				پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده			
بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه	بسامد	وام‌واژه
۳	آرت براش	۱۲	هژمونی	۳	کلاسی	۱۳	بانک
۳	آف	۱۰	پترن	۳	کیک	۱۰	اچ
۳	پریود	۹	پرینت	۳	وای	۹	دبلیو
۳	پول (استخر)	۹	جنرال	۲	اتویوس	۶	دکتر
۳	جینی	۸	اسکلپتر	۲	آلمان	۶	فیزیک
۳	ری‌اکشن	۸	اینتری	۲	اینترانت	۶	کارت
۳	سوپرمارکت	۸	فدرال	۲	اینترنت	۵	ایمیل
۳	سیستم	۷	ویس	۲	اکسپلورر	۵	الکترومغناطیسی
۳	فامیلی	۶	تل	۲	پتروشیمی	۵	کوانتوم
۳	فوروارد	۶	شیک	۲	تیترون	۵	مترو
				۲	دات	۵	

ارزش و اعتبار زبان قرض‌دهنده				پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده			
بسامد	وامواژه	بسامد	وامواژه	بسامد	وامواژه	بسامد	وامواژه
۳	ماکروسکوپ	۶	کد	۲	دکترا	۴	باتری
۳	موس	۶	لیسینینگ	۲	راديو	۴	تلویزیون
۳	مینیم	۵	آپدیت	۲	ساندویچ	۴	کیلو
۳	হারد	۵	سکرت	۲	فوتوشاپ	۴	میلیون
۳	هولوگرافیک	۵	فوق لیسانس	۲	کلاس	۴	یه‌متری
۲	اس‌ام‌اس	۵	ماکسیم	۲	ماژیک	۳	آمپول
۲	آستیگمات	۴	آفت	۲	مانتو	۳	بنزین
۲	اکلیل	۴	اکسپایر	۲	مغناطیسی	۳	تئاتر
۲	آمفی تئاتر	۴	اکسپرسیتری	۲	مودم	۳	ژله
۲	برد	۴	پورتال	۲	ویروس	۳	سانت
۲	پاور	۴	ترافیک			۳	سلول
۲	پرفکت	۴	راکون				
۲	پروسه	۴	ریدینگ				
۲	پوروفاند	۴	ریمل				
۲	پی‌پی	۴	شوت				
۲	پیکاپ	۴	شور				
۲	تز	۴	کپی				
۲	توالت	۴	وان استپ				
		۳	آدرس				

۶. نتیجه

معمول‌ترین و طبیعی‌ترین حالتی که در برخورد دو زبان پیش می‌آید ردوبدل شدن عناصری میان آن‌هاست. در به‌کارگیری وامواژه‌ها دو انگیزه «پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده» و «ارزش و اعتبار اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و علمی زبان قرض‌دهنده» مطرح است. نتایج حاصل از بررسی داده‌ها نشان می‌دهد فراوانی نسبی استفاده از وامواژه در مردان بیشتر از زنان، و در زنان بیشتر از گروه‌های آمیخته (مختلط) است، اما زنان بیشتر از مردان از وامواژه‌های دارای معادل فارسی رایج استفاده می‌کنند. وامواژه‌های مورد استفاده

مردان اغلب وام‌واژه‌های رایجی هستند که در زبان فارسی جا افتاده‌اند، و درصد اندکی از وام‌واژه‌هایشان غیررایج و دارای معادل فارسی رایج هستند؛ حال آنکه این مقدار در گروه آمیخته بیشتر از گروه مردان و در گروه زنان بیشتر از گروه آمیخته است. به عبارت دیگر در اغلب موارد انگیزه مردان در استفاده از وام‌واژه‌ها «پر کردن خلأهای ارتباطی در زبان قرض‌گیرنده» است و انگیزه زنان «ارزش و اعتبار اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و علمی زبان قرض‌دهنده». همچنین درصد بیشتری از وام‌واژه‌ها مربوط به مفاهیم و پدیده‌های انتزاعی است و میزان کاربرد این واژه‌ها نیز در مقایسه با مفاهیم و پدیده‌های مادی بیشتر است. نتایج حاصل از مقایسه تنوع وام‌واژه‌ها و بسامد استفاده در حوزه‌های معنایی مختلف نیز نشان می‌دهد حوزه «فعالیت‌های پایه و فناوری» بیشترین تنوع وام‌واژه را دارد و بیشترین بسامد استفاده مربوط به واژه‌های حوزه‌های «فعالیت‌های پایه و فناوری»، «گفتار و زبان» و «روابط اجتماعی و سیاسی» است.

۷. پی‌نوشت‌ها

1. loanword
۲. این پیکره در حال حاضر تنها پیکره گفتار طبیعی در فارسی است که شامل گفتار طبیعی ضبط‌شده از گویشوران مختلف فارسی‌زبان در موقعیت‌های اجتماعی گوناگون است و در گروه زبان‌شناسی دانشگاه الزهرا (س) تهیه شده است.
3. borrowing
4. E. Sapir
5. R. H. Robins
6. A. Arlotto
7. R. Hartmann
8. F. Stork
9. M. Haspelmath
10. donor language
11. recipient language
12. U. Tadmor
13. emotions and values
14. sense perception
15. kinship
16. spatial relations
17. the body

18. warfare and hunting
19. motion
20. animals
21. the house
22. food and drink
23. possession
24. the physical world
25. religion and belief
26. social and political relations
27. speech and language
28. time
29. cognition
30. basic actions and technology
31. law
32. agriculture and vegetation
33. quantity
34. clothing and grooming
35. borrowability
36. Ch. F. Hockett
37. W. Labov
38. R. Lakoff
39. code-switching

۴۰. در ترکیب «پست الکترونیک» و «پمپ بنزین» کسره اضافه جزء فارسی محسوب می‌شود.

۴۱. وام‌واژه‌ای که متعلق به حوزه معنایی «خانه» باشد از پیکره و گفت‌وگوها یافت نشد؛ لذا به دلیل نبود شاهد از این حوزه، چند مثال خارج از پیکره ذکر شده است. همچنین به دلیل کافی نبودن تعداد شاهدها از وام‌واژه‌های حوزه معنایی «قانون» و «کشاورزی و پوشش گیاهی»، چند مثال خارج از پیکره ذکر شده است.

۴۲. مثال: این سری چیزی نمی‌گم ولی سری بعد تلافی می‌کنم.

۴۳. مثال: یه سری از فروشنده‌ها به یه سری از مشتری‌ها این‌جوری می‌گن.

۴۴. وام‌واژه‌هایی که بسامدشان بیش از یک بار بوده است در این جدول‌ها آمده است.

۸. منابع

- حداد عادل، غ.ع. (۱۳۸۲). «درآمدی بر واژه‌گزینی مردمی». مجموعه مقالات دومین هم‌اندیشی واژه‌گزینی و اصطلاح‌شناسی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، آثار:

۳۶۷-۳۷۲

- ستاری، ع. (۱۳۸۸). بررسی میزان کاربرد واژه‌های سیاسی مصوب فرهنگستان زبان فارسی در برنامه‌های رادیوی جمهوری اسلامی ایران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.
- شرفی، ا. (۱۳۷۹). بررسی جایگاه برخی از معادل‌های فارسی پیشنهادی فرهنگستان زبان و ادب فارسی در بین مردم. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علامه طباطبائی، تهران.
- شفاقی، و. (۱۳۸۷). مبانی صرف. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- فرهنگستان زبان و ادب فارسی (۱۳۸۸). اصول و ضوابط واژه‌گزینی همراه با شرح و توضیحات (ویرایش سوم). تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
- کارگزاری، ح.ر.، و تفضلی، د. (۱۳۹۱). «تناسب واژه‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی با نیاز جامعه». چکیده مقالات همایش زبان و مفاهیم علوم اجتماعی، دانشگاه تهران.
- کتابی، س.، عقلی، م.، و ابوالحسنی، م. (۱۳۸۹). «جنسیت و رابطه آن با مقبولیت و شفافیت واژگان نو، بررسی عمومی واژگان عمومی مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی». زن در فرهنگ و هنر، ۱ (۳)، ۹۹-۱۰۸.
- محمدی، م.ر.، و عبدالتاجدینی، ن. (۱۳۹۲). «وام‌واژه‌های روسی در زبان فارسی و فرهنگ بزرگ سخن». جستارهای زبانی، ۳، ۱۵۵-۱۷۸.
- مدرسی، ی. (۱۳۶۸). درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان. تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- مهریار، ل. (۱۳۸۲). «بررسی میزان کاربرد واژه‌های مصوب فرهنگستان زبان در برنامه‌های سیمای جمهوری اسلامی ایران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی.
- نعمت‌زاده، ش. (۱۳۹۵). «وام‌گیری واژگانی از منظر رده‌شناسی زبان». مطالعات واژه‌گزینی (ویژه‌نامه نامه فرهنگستان)، ۱، ۲۸-۴۳.

References

- Academy of Persian Language and Literature (2009). *Principles and Criteria of Terms Selection*. Tehran [In Persian].
- Arlotto, A. (1972). *Introduction to historical linguistics*. Boston: Houghton Mifflin.
- Haddad Adel, GH.A. (2003). An introduction to popular terminology. *Proceedings of the Second Seminar on Issues in Terminology*. Tehran: Academy of Persian Language and Literature, Asar: 367-372 [In Persian].
- Hartman, R., & Stork, F. (1972). *Dictionary of language and Linguistics*. London: Applied Science Publishers.
- Haspelmath, M. (2008). Loanword typology: Steps toward a systematic crosslinguistic study of lexical borrowability. In Stolz, T., D. Bakker, & R. Salas Palomo (Eds.). *Aspects of language contact: New theoretical, methodological and empirical findings with special focus on Romancisation processes*. Berlin/New York: Mouton de Gruyter, 43 - 62.
- Haspelmath, M. (2009). Lexical borrowing: Concepts and issues. In Haspelmath, M. & U. Tadmor (Eds.). *Loanwords in the world's languages: A comparative handbook*. Berlin: De Gruyter Mouton. 35 - 54.
- Hockett, C. (1958). *A course in modern linguistics*. New York: Macmillan.
- Kargozari, H.R., & Tafazzoli, D. (2012). The adequacy of the words approved by the Academy of Persian Language and Literature in terms of the demands of society. *The Conference on the Language and Concepts of Social Sciences*. Tehran University. [In Persian].
- Ketabi, S., Aghili, M., & Abolhassani, M. (2010). Gender and its relationship with the acceptability and transparency of new words, general review of general words approved by the Academy of Persian Language and Literature. *Woman in culture and art, 1* (3), 99-108. [In Persian].
- Lakoff, R. (1975). *Language and women's place*. New York: Harper.

- Mehryar, L. (2003). *Investigating the use of words approved by the Academy of Persian Language in TV programs of the Islamic Republic of Iran*. M.A.Thesis. Islamic Azad University Central Tehran Branch, Tehran. [In Persian].
- Modarresi, Y. (1989). *An hntrodction to sociolinguistics*. Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies. [In Persian].
- Mohammadi, M.R., & Abdotajedini, N. (2013). Russian loanwords in Persian language and Sokhan Comprehensive Dictionary. *Language Related Research*, 3, 155-178. [In Persian].
- Nematzadeh, Sh. (2016). Lexical borrowing and language typology. *Terminology Studies*, 1, 28-43 [In Persian].
- Robins, R.H. (1964). *General linguistics: An introductory survey*. London: Longmans.
- Sapir, E. (1970). *Language: An introduction to the study of speech* (1st Ed: 1921). London: Rupert Hart-Davis.
- Sattari, A. (2009). *Investigating the use of political words approved by the Academy of Persian language in radio programs of the Islamic Republic of Iran*. M.A Thesis. Tehran University. Tehran. [In Persian].
- Shaghaghi, V. (2008). *An introduction to morphology*. Tehran: Samt. [In Persian].
- Sharafi, A. (2000). *Examining the credibility of some Persian equivalents [of loanwords] proposed by the Academy of Persian Language and Literature among the people*. M.A Thesis. Allameh Tabataba'i University. Tehran. [In Persian].
- Tadmor, U., Haspelmath, M., & Taylor, B. (2010). Borrowability and the notion of basic vocabulary. *Diachronica*. 27. Amsterdam: John Benjamins. 43 - 62.